

Хом'яченко С. І., к.ю.н., доцент,
Корабльова А. А., студентка,
Національний університет біоресурсів
і природокористування, м. Київ

МЕДІАЦІЯ – АЛЬТЕРНАТИВНИЙ СПОСІБ ВИРІШЕННЯ ПОДАТКОВИХ СПОРІВ В АВІАЦІЙНІЙ СФЕРІ

Україна у пошуку нових шляхів та ідей щодо ефективного руху вперед: з меншими витратами до більших результатів. Медіацію як альтернативний метод при вирішенні податкових спорів слід розглядати в якості стратегічного пріоритету розвитку податкового адміністрування. Якщо зважати на те, що і у платника податку, і у ДФС завжди залишається альтернатива звернутися до суду за захистом прав, застосування альтернативної процедури (медіації) – це реальний шанс вирішити спір швидко і справедливо для кожного.

На особливу увагу заслуговують проекти Законів «Про медіацію», адже вони неодноразово реєструвалися у Верховній Раді України в 2015 р., але тільки в 2016 р. один із них прийнятий за основу та відправлений на доопрацювання. Проте, навіть відсутність спеціального законодавства не перешкоджає застосуванню медіації.

Медіація є методом вирішення спорів із залученням посередника (медіатора), який допомагає сторонам спору налагодити процес комунікації і проаналізувати конфліктну ситуацію таким чином, щоб вони змогли самостійно обрати той варіант рішення, який відповідатиме їхнім інтересам і задовольнить їхні потреби. Перш за все, це добровільний спосіб вирішення конфліктів [1].

Медіатор не може висловлювати власну думку щодо сутності конфлікту. Кожна сторона самостійно визначає склад учасників та умови складання угоди чи припинення медіації. Сторони мають право відмовитися від будь-яких запропонованих рішень та звернутися до інших способів вирішення спору.

Результат розгляду справи у суді зазвичай важко передбачити, а сама процедура судового розгляду залишається поза контролем сторін. Відомо, що забезпечити виконання навіть сприятливого для сторони рішення може бути проблематично. Саме безпосередня участь сторін у виробленні взаємоприйняттого рішення підвищує гарантії того, що домовленість буде дотримана і виконана у майбутньому [2].

У деяких країнах діяльність медіаторів є частиною державної апеляційної системи, іноді медіатори отримують плату з державного

бюджету, іноді є державними службовцями. У процесі, який будується на спільних інтересах, податковим органам і платникам податків є що запропонувати один одному: реальні сплати податків, стабільність, імунітет від майбутніх перевірок, економію часу тощо [3].

Зокрема, якщо сторонами і медіаторами в процесі є представники держави, то скоріш за все йдеться про переговори зі зміною сторін (тих, хто веде діалог від імені держави). Щодо форми, то допускається застосування оціночної медіації, тобто – надання порад медіаторами або експертами. Медіація може бути присудовою, незалежною, при державних податкових органах тощо [2].

На даний момент питання щодо оподаткування авіаційної сфери діяльності є врегульованим державою, що передбачає постійні контакти між суб'єктами та регулятором. Але зважаючи на сьогоднішній стан державних інститутів та якість їх управлінського впливу, конфлікти неминучі. Правові норми виступають лише інструментарієм, яким користується держава для досягнення своїх цілей при регулюванні певного ринку. Основна проблема авіаційного ринку полягає у тому, що держава не має послідовного системного бачення, як цей ринок регулювати. Також у держави немає ефективної стратегії розвитку авіаційної галузі. Тому надзвичайно важливим є застосування альтернативного способу вирішення спірних питань, а саме медіації, для вирішення всіх питань, інтересів та бажань сторони, щоб дійти консенсусу.

Окрім того, медіація дозволяє диверсифікувати портфель послуг, які надають юристи. Наприклад, щодо суперечок в процесі реструктуризації заборгованості перед державою за облігаціями; про стягнення штрафу за порушення умов державного контракту; щодо виплати винагороди (роялті) за використання товарного знаку; також спори щодо системи квот на викиди вуглецю повітряними суднами, що сідають чи злітають в межах ЄС.

Запровадження медіації в авіаційній сфері призведе до економії фінансових ресурсів компаній, організацій і приватних осіб за рахунок оптимізації використання часових, фінансових і людських ресурсів, необхідних для вирішення спорів, а також підвищення стабільності українського бізнес-середовища за рахунок збереження партнерських стосунків внаслідок застосування альтернативних способів вирішення конфліктів.

Обґрунтовуючи позитивні результати практики застосування інституту примирення в зарубіжних країнах, що свідчить про його ефективність, можна розвивати створення схожої течії і у вітчизняному законодавстві. Це цілком відповідає позиції України

щодо відповідності національного законодавства законодавству Європейського Союзу.

Література

1. Медіація: як швидко та ефективно вирішити спір / Український Центр Медіації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://old.kmbs.ua/storage/files/kmbs_Ukr_green.pdf.

2. Єрьоменко Г. Слід спробувати медіацію! / Г. Єрьоменко, О. Різенко // Бізнес-освіта. Я – перший. – 2008. – № 11(12). – С. 11-14.

3. Боброва О. М. Відновне правосуддя. Особливості впровадження процедури медіації: європейський досвід / О. М. Боброва, А. О. Горова, В. В. Землянська, Н. М. Прокопенко. – К.: Наш час, 2006. – 164 с.

УДК 342.9(043.2)

Юринець Ю. Л., к.ю.н., доцент,
Бурбеза В. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м.Київ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ПОВІТРЯНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Авіатранспорт – досить зручний та прогресивний вид транспорту. Більшість людей обирають саме його для переміщення по світу. До того ж, авіаційні перевезення забезпечують вихід українських виробників на світовий ринок. Верховна Рада України в свій час прийняла низку нормативно-правових актів у цій сфері, а також ратифікувала основні міжнародні угоди, що регулюють основні аспекти перевезення пасажирів та вантажів авіаційним транспортом.

Згідно із чинним законодавством України, повітряне перевезення – це перевезення пасажирів, багажу, вантажу або пошти, яке здійснюється повітряним судном на підставі відповідного договору повітряного перевезення. Перевезення може бути міжнародним та внутрішнім. Міжнародне перевезення – перевезення, в якому пункт відправлення і пункт призначення, незалежно від того, була чи ні зупинка в перевезенні або перевантаження, розміщені або на території двох різних країн, або на території однієї країни, якщо узгоджена зупинка передбачена на території іншої країни. Внутрішнє перевезення – транспортування пасажирів і/або багажу на повітряних суднах між пунктами, які розміщені на території України [1].

Основним комплексним нормативно-правовим актом, що регулює правовідносини у сфері повітряних перевезень є